HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Institutionen för Handel och Företagande

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering

Delmoment: Salstentamen I

Kurskod: FÖ149G

Högskolepoäng för tentamen: 3 hp

Datum: 260609

Skrivtid: 08.30-11.30

Ansvarig lärare: Fredrik Lundell

Hjälpmedel/bilagor: Miniräknare (HIS)

Anvisningar:

- ☒ Ta nytt blad för varje ny fråga
- ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
- ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
- ☒ Numrera lösbladen löpande.
- ☒ Använd inte röd penna.
- ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Övrigt: Visa på ett tydligt sätt alla relevanta beräkningar i det som lämnas in.

Betygsgränser:

Väl Godkänd:	≥ 75% av totala poängsumman
Godkänd:	≥ 50% av totala poängsumman
Underkänd:	< 50% av totala poängsumman

Lycka till!

Antal sidor totalt: 8

Uppgift 1 (3 poäng)

Intressentperspektivet är ett vanligt sätt att för att förstå ekonomistyrningens roll i affärsdrivande företag. Förklara för de utmaningar som är förknippade med detta synsätt.

Uppgift 2 (5 poäng)

Beskriv resursomvandlingskedjan i ett tillverkande företag. Utgå gärna ifrån ett fiktivt eller verkligt exempel. Glöm ej att inkludera centrala begrepp.

Uppgift 3 (6 poäng)

a.) Utgå ifrån nedanstående resultat- och balansräkning för ett litet tillverkande företag för 20X1, och analysera sedan företagets lönsamhet utifrån Dupont-schemat (sidan 4).

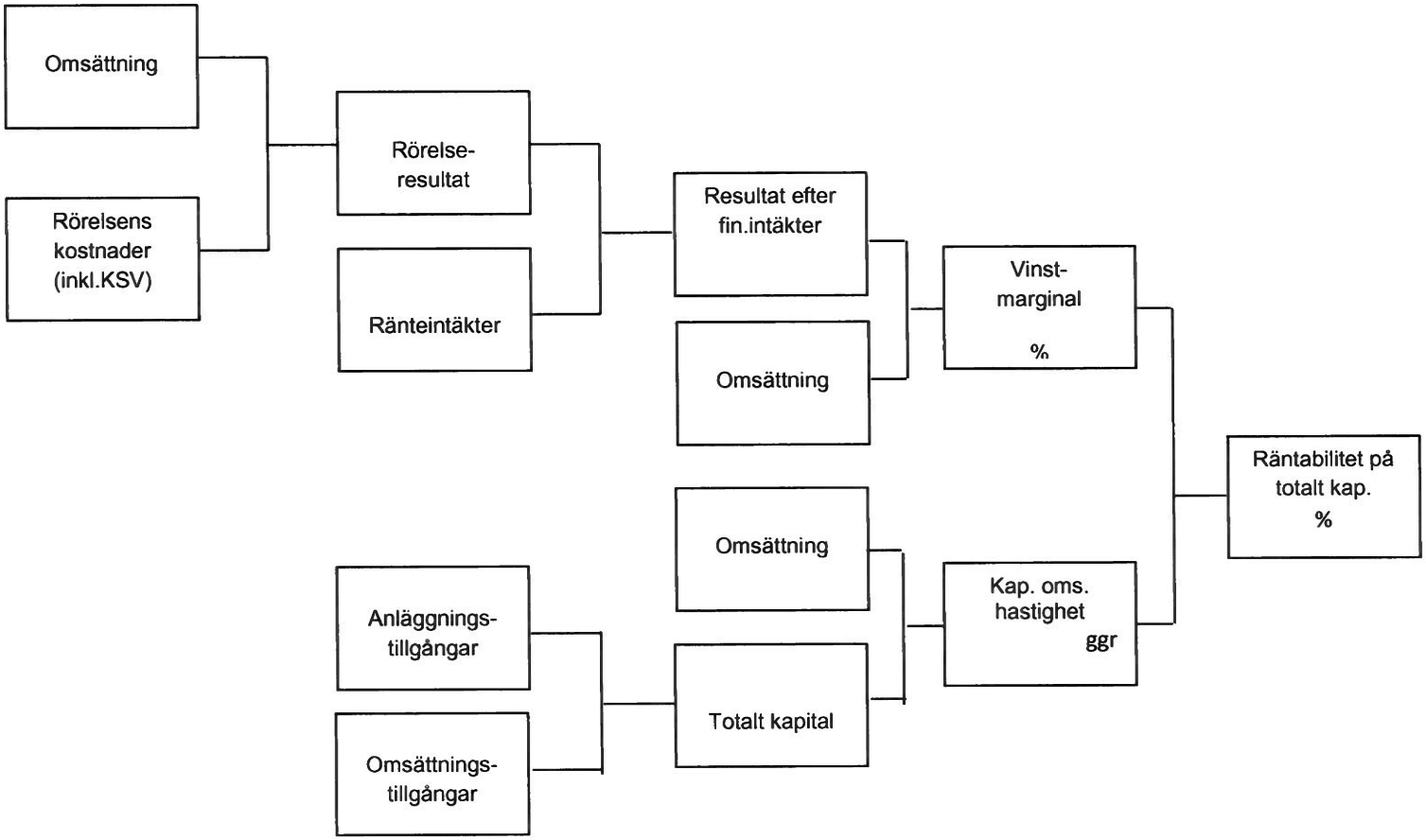
b.) Företagets ledning vill öka räntabilitet på totalt kapital med 5 %-enheter inför kommande period. De överväger att antingen öka försäljningen, minska rörelsekostnaderna eller minska investerat kapital. Vilket råd skulle du ge företagsledningen inför detta beslut? Motivera ditt råd på ett tydligt och koncist sätt.

Balansräkning 31/12 20X1

Kassa	50 000	Eget kapital	1 050 000
Bank	225 000	Kortfristiga skulder	350 000
Lager	500 000	Banklån	7 000 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	5 175 000		
Totala tillgångar	8 400 000	Totala Skulder & Eget kapital	8 400 000

Resultaträkning 31/12 20X1

Nettoomsättning	50 000 000
Kostnad sålda varor	-8500 000
Bruttoresultat	41 500 000
Rörelsens kostnader	
Personalkostnader	-27 500 000
Förbrukningsmaterial	-5000 000
Administrationskostnader	-4000 000
Diverse kostnader	-3789 000
Avskrivningar	-800 000
Rörelseresultat	**411 000**
Finansiella poster	
Ränteintäkter	9 000
Räntekostnader	-99 000
Resultat efter finansnetto	**321 000**

Omsättning
Rörelsens kostnader (inkl.KSV)
Rörelse-resultat
Ränteintäkter
Resultat efter fin.intäkter
Omsättning
Vinst-marginal %
Omsättning
Anläggnings-tillgångar
Omsättnings-tillgångar
Totalt kapital
Kap. oms. hastighet ggr
Räntabilitet på totalt kap. %

Uppgift 4 (6 poäng)

Linda driver sedan två år tillbaka i tiden ett litet fastighetsbolag. Hon vill att du hjälper henne med planeringen inför det tredje verksamhetsåret. Till din hjälp bifogas ingående balansräkningen och förväntade affärshändelser under budgetåret:

Balansräkning 1/1 (kr)			
Bank	50 000	*Eget kapital*	2030 000
Kundfordringar	350 000	*Leverantörsskulder*	170 000
Fastighet	5000 000	*Banklån*	3200 000
Totala tillgångar	5400 000	*Totala skulder & eget kapital*	5400 000

- Investering i en ny värmepump, inköpspris 500 000 kr. Värmepumpen beräknas ha en ekonomisk livslängd på 10 år och skrivs av linjärt.
- Avskrivning på fastigheten uppgår till 60 000 kr/år.
- Upptagning av ett banklån på 600 000 kr 1/1, räntan uppgår till 5 %. Ränta och amortering betalas den 31/12. Lånet ska amorteras av på 4 år.
- Det gamla lånet (se balansräkningen 1/1 ovan) där betalas ränta på 4 %, ingen amortering sker.
- Hyresintäkterna beräknas uppgå till 2 500 000 kr.
- Värme och el ska betalas varje månad och beräknas uppgå till 112 000 kr per månad.
- Diverse förbrukningsmaterial köps in för totalt 350 000 kr under året. Förbrukningsmaterialet betalas kontant och inget lager vid årets slut.
- Totalt 25 000 kr/månad kommer att läggas på administrativa kostnader.
- I slutet av året förväntas kundfordringarna uppgå till 480 000 kr.
- Leverantörsskulderna beräknas uppgå till 190 000 kr vid årets slut.

a.) Upprätta utifrån ovanstående förutsättningar resultat- och likviditetsbudget. Använd mallarna på nästkommande sidor, och glöm ej att visa nödvändiga beräkningar.

b.) Ange och motivera för två syften med budgetuppföljning som är relevant för Lindas företag.

Resultatbudget	
Rörelsens intäkter:	
Rörelsekostnader:	
Summma rörelsekostnader =	
Budgeterat rörelseresultat =	
Finansiella poster:	
Budgeterat resultat =	

Beräkningar:

Lividitetsbudget	
Ingående likvida medel	
Inbetalningar:	
Utbetalningar:	
Förändring kortfristiga fordringar och skulder:	
Utgående likvida medel =	

Beräkningar:

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(Rörelseresultat + finansiella\ intäkter)}{Totalt\ kapital}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(Rörelseresultat + finansiella\ intäkter)}{Sysselsatt\ kapital}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{Resultat\ efter\ finansiella\ poster}{Eget\ kapital}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{Räntekostnader}{Skulder}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{Skulder}{Eget\ kapital}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS)\ x\ \frac{S}{E}$$

Soliditet

$$\frac{Eget\ kapital}{Totalt\ kapital}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(Rörelseresultat + finansiella\ intäkter)}{Räntekostnader}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(Omsättningstillgångar - varulager)}{Kortfristiga\ skulder}$$

Balanslikviditet

$$\frac{Omsättningstillgångar}{Kortfristiga\ skulder}$$

Bruttomarginal

$$\frac{Bruttoresultat}{Omsättning}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{Rörelseresultat}{Omsättning}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(Rörelseresultat\ + finansiella\ intäkter)}{Omsättning}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{Omsättning}{Totalt\ kapital}$$

Residualresultat

(Rörelseresultat + Finansiella intäkter) - (Kapital × Kalkylränta)

Viktad ränta

$$R_e \times \left(\frac{Eget\ kapital}{Totalt\ kapital}\right) + R_s \times \left(\frac{Skulder}{Totalt\ kapital}\right)$$